

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.04.53.21

Inventaris van de collectie De Meijer: Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD), 1916-1940

D. Engelen

Nationaal Archief, Den Haag 1997

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Selectie en vernietiging.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie De Meijer, Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD)

Archiefbloknummer:

B24117

Omvang:

20 inventarisnummer(s)0,90 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, en enkele foto's; alles in fotokopie.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Meijer, M. de

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Collectie stukken afkomstig van M. de Meijer uit de periode 1916-1940. De Meijer was specialist van de Centrale Inlichtingendienst op het gebied van het Nederlands communisme. Onder de stukken bevinden zich rapporten van en aan de Centrale Inlichtingendienst, stukken over trotskistische en andere extreem-linkse groeperingen, rapporten en foto's van K.H. Broekhoff, commissaris van politie te Amsterdam en ook een dagboek van Van Woelderen, een medewerker van GIII uit 1916-1919.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie De Meijer, Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD), nummer toegang 2.04.53.21, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Meijer (BVD), De, 2.04.53.21, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

De collectie-De Meijer dankt zijn ontstaan en daarmee zijn naam aan de Nederlandse politieofficier en latere BVD-ambtenaar commissaris M. de Meijer.

Voor de Tweede Wereldoorlog werkte De Meijer als inspecteur bij de Rotterdamse politie, waar hij de plaatsvervanger werd van het hoofd van de Inlichtingendienst van dat korps, Chr. Bennekers. Toen tijdens de vijf dagen durende oorlog in 1940 de capitulatie na het bombardement van Rotterdam snel nabij kwam, heeft Bennekers in opdracht van hoofdcommissaris L. Einthoven de archieven van de Inlichtingendienst vernietigd. Ongetwijfeld is De Meijer daarbij betrokken geweest.

Al dan niet in overleg met Bennekers heeft De Meijer aan het te vernietigen materiaal een deel onttrokken en opgeslagen in een ijzeren kist (in de overlevering is er ook sprake van een doodskist) die hij vervolgens in zijn achtertuin heeft begraven. Gedurende de gehele oorlog zijn kist en inhoud aldus aan de greep van de bezetter ontsnapt. Wel heeft de kwaliteit van de documenten geleden onder de inwerking van het grondwater.

Na de bevrijding werd Einthoven hoofd van het Bureau Nationale Veiligheid (BNV) en werd De Meijer door J.G. Crabbendam, het hoofd van het Bureau B van het BNV, aangezocht om zich te gaan bezighouden met de bestudering van het communisme. Nu kwam het in mei 1940 begraven materiaal goed van pas: dat had namelijk vooral betrekking op vooroorlogse "revolutionairen" (communisten voornamelijk) waarmee De Meijer zich bij de Rotterdamse politie ook al had beziggehouden. Daar de documentatie van het Bureau B met betrekking tot het communisme praktisch vanaf de grond moest worden opgebouwd, werd deze "documentatie-De Meijer" de eerste aanzet tot de latere cartotheek van de Centrale Veiligheidsdienst, respectievelijk de Binnenlandse Veiligheidsdienst, de rechtsopvolgers van het BNV.

De laatste jaren voor zijn pensionering werd De Meijer vrijgesteld voor het schrijven van de ontstaansgeschiedenis van de Nederlandse veiligheidsdiensten. Het resultaat is een driedelige, vooral feitelijk-institutionele "Geheime dienst in Nederland, 1912-1947". Dit werk is een gestencild niet-gepubliceerd intern BVD-rapport.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN VERNIETIGING

Het archief van de Centrale Inlichtingendienst vóór 1940 is in 1940 vernietigd.

Het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis heeft een [reconstructie van het archief van de Centrale Inlichtingendienst 1919-1940](#) gemaakt.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

De originelen worden niet ter inzage gegeven. De gehele collectie is gefotokopieerd, waarvan de bestanddelen ter inzage zijn.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

- 1** Stukken betreffende trotskistische bewegingen, zoals de Revolutionaire Arbeiderspartij en Huisvestingscomité Proletarisch Steunfonds, 1935. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 2** Stukken betreffende de Onafhankelijke Socialistische Partij, 1933-1935. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 3** Beschrijving niet beschikbaar.
Ontbreekt
- 4** Beschrijving niet beschikbaar.
Ontbreekt
- 5** Stukken betreffende de breuk in de Revolutionaire Socialistische Arbeiderspartij, 1934-1935. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 6** Stukken betreffende het Proletarisch Steunfonds, 1932-1933. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 7** Rapporten van K.H. Broekhoff, commissaris van politie te Amsterdam, aan het hoofd van de militaire inlichtingendienst GSIII, J.H. Fabius, 1917-1919. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Foto's van K.H. Broekhoff
- 8** Verslagen van vergaderingen van de Centrale Inlichtingsdienst met de politieverbindingen, 1930-1934. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Jaargang 1931 ontbreekt
- 9** Rapporten van de Centrale Inlichtingsdienst aan de regering en procureurs-generaal, 1937, 1939. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 10** Stukken betreffende het communisme en het nationaal-socialisme, met onder meer een rapport van K.H. Broekhoff over de communistische agitatie in Duitsland en Midden-Europa in 1921, 1921-1936 [1948]. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 11** Overzicht van belangrijke extremistische organisaties of activiteiten aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog, 1940. 1 deel
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.

-
- 12** Rapporten van het Comité voor Nationale Samenwerking betreffende de algemene politieke situatie in Nederland en Nederlands-Indië, 1933-1940. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 13** Rapporten van de politie-inlichtingendiensten aan de Centrale Inlichtingsdienst, 1937. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 14** Rapporten van de Centrale Inlichtingsdienst betreffende het communisme in binnen- en buitenland, 1925-1927. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 15** Rapporten van de Centrale Inlichtingsdienst betreffende de algemene politieke situatie in Nederland, 1926-1927. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
Sommige stukken in zeer slechte staat
- 16** Rapporten van de Inlichtingendienst Amsterdam betreffende de algemene politieke situatie in de hoofdstad, 1937. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 17** Dagboek van Van Woelderen, een medewerker van GSIII, met toegang, kopieën, 1916-1919. 1 omslag
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 18** Jaarberichten A (fascistische en nationaal-socialistische organisaties), 1934-1938. 1 pak
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 19** Overzicht nr. 6, jaargang 1936, 1936. 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.
- 20** Agenda en vergaderverslag van de Centrale Inlichtingendienst van 27 november 1936, 1936. 1 stuk
Dit inventarisnummer is alleen op microfiche of microfilm te raadplegen.